

4. september 2003

Áætlaður vöruinnflutningur í ágúst

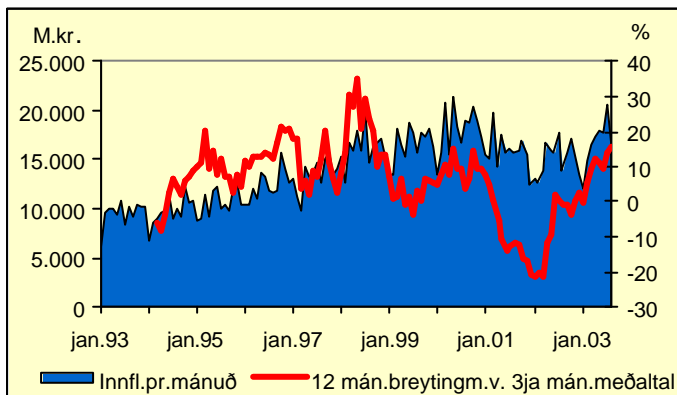
Upplýsingar fjármálaráðuneytisins um innheimtu virðisaukaskatts við innflutning benda til þess að vöruinnflutningur í ágúst hafi numið nálægt 16 milljörðum króna, eða 4 milljörðum króna minna en í júlí. Hér þarf hins vegar að hafa í huga að innflutningurinn í júlímánuði var meiri en hann hefur verið um langt skeið og þarf að fara aftur til ársins 2000 til að finna sambærilegar innflutningstölur en þá var efnahagsuppsveiflan í hámarki. Samkvæmt þessum áætlunum var innflutningur í ágúst í meðallagi miðað við aðra mánuði ársins. Þrátt fyrir það var innflutningur í ágúst tæplega fimmtungi meiri en í sama mánuði í fyrra, reiknað á föstu verðlagi.

Samanburður við árið 2000 er áhugaverður. Þannig eru þriggja mánaða meðaltöl vöruinnflutnings síðustu mánuði (án skipa og flugvéla) á svipuðu rólí og sambærileg meðaltöl árið 2000 og tæpum tveimur milljörðum hærri en hæsta þriggja mánaða meðaltal innflutnings á síðasta ári, borið saman á föstu verðlagi.

Samkvæmt upplýsingum Hagstofunnar jókst innflutningur fjárfestingarvara til júlíloka, annarra en skipa og flugvéla, verulega frá sama tíma í fyrra. Mikil aukning er í innflutningi flutningatækja til atvinnurekstrar, fyrst og fremst vegna virkjunarframkvæmdanna fyrir austan, eða sem nemur um 55% að raungildi. Í krónum talið munar hins vegar mest um stórukinn bílannflutning til einkanota sem var tæplega 3 milljörðum króna meiri á fyrstu sjö mánuðum ársins 2003 en á sama tíma í fyrra. Lætur nærri að þetta skýri tvo-þriðju hluta heildaraukningar innflutnings á tímabilinu.

Þessar tölur renna enn frekari stoðum undir þá skoðun fjármálaráðuneytisins sem margsinnis hefur komið fram að uppsveifla sé hafin í efnahagslífinu og að framundan sé tímabil aukins hagvaxtar.

Innflutningur án skipa og flugvéla—staðvirt

Skýrsla IMF um íslensk efnahagsmál er komin út

Í lok síðustu viku gaf Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (IMF) út reglubundna skýrslu sína um stöðu og horfur í íslenskum efnahagsmálum. Slíkar athuganir eru gerðar í öllum þeim ríkjum sem aðild eiga að sjóðnum. Skýrslan er unnin í kjölfar heimsóknar starfsliðs sjóðsins þar sem ítarlegum gögnum er safnað og rætt við fjölmarga aðila. Í stuttu máli gefa skýrsluhöfundar íslenskum stjórnvöldum ágæta umsögn bæði á sviði ríkisfjármála og í stjórn peningamála. Í skýrslunni kemur fram það mat að ójafnvægið sem kom upp í lok tíunda áratugarins sé nú að baki og að hagkerfið sé byrjað að taka við sér á nýjan leik. Sérstaklega er bent á að halli á utanríkisviðskiptum hafi því sem næst horfið og að náðst hafi tök á verðbólgu á sama tíma. Þetta er talið hafa gerst

að stórum hluta fyrir tilstuðlan peningastefnu, ábyrgtar ríkisfjármálastefnu og kerfisbreytinga síðasta áratugar sem stuðlað hafa að stöðugleika, svo sem aðgerða til að auka markaðsvæðingu, einkavæðingar og hagræðingar í ríkisgeiranum.

Það er mat skýrsluhöfunda að hagvöxtur í ár verði 2¼% og að hann muni vaxa á næstu árum vegna orku- og stóriðjuframkvæmda. Í töflunni hér fyrir neðan má sjá samanburð á spá sjóðsins og síðustu spá fjármálaráðuneytisins. Eins og sjá má eru spárnar eins eða mjög líkar. Nú er unnið að nýrri þjóðhagsspá í fjármálaráðuneytinu sem mun verða gefin út um leið og fjárlagafrumvarpið verður kynnt 1. október.

Magnbreytingar, %	FJR/apríl	IMF/júlí
Einkaneysla	1,3	1,3
Samneysla	2,3	2,3
Fjárfesting	11,3	12,4
Þjóðarútgjöld alls	3,5	3,7
Útflutningur vöru og þjónustu	1,0	1,1
Innflutningur vöru og þjónustu	2,5	4,9
Landsframléiðsla	2,8	2,3
Viðskiptajöfnuður, % af VLF	-1,3	-0,9
Tekjujöfnuður hins opinbera, % af VLF	-0,1	-0,1
Tekju- og verðlagsbreytingar, %		
Ráðstöfunartekjur á mann	3,8	3,8
Atvinnutekjur	5,0	5,0
Kaupmáttur ráðstöfunartekna á mann	2,0	0,8
Vísitala neysluverðs	2,0	2,2
Atvinnuleysi, hlutfall af mannafla	3,0	3,0

Spá Alþjóðagjaldeyrissjóðsins um framvindu efnahagsmála á næstu árum er sú að hagvöxtur verði 3,7% árið 2004 og 4,8% árið 2005 en fari svo lækkandi úr því. Í þessu ljósi leggja skýrsluhöfundar áherslu á það að enda þótt staða opinberra fjármála sé trygg þá sé mikilvægt að halda áfram styrkri stjórn ríkisfjármála. Mikilvægt er að afgangur verði á ríkisbúskapnum á næstu árum til mótvægis við áhrif hinna miklu framkvæmda sem nú eru hafnar. Í skýrslunni kemur fram að nauðsynlegt sé að móta stefnu í ríkisfjármálum til lengri tíma og að áform stjórnvalda um að leggja aukna áherslu á langtíma-áætlun við gerð fjárlagafrumvarpsins fyrir næsta ár sýni að þannig ætli þau að standa að verki. Skýrsluhöfundar telja mikilvægt að fyrirhugaðar skattalækk-anir tengist áformum um samsvarandi lækkun útgjalda.

Í skýrslunni kemur fram að hin hlutlausu peningamálastefna sem nú er rekin sé eðlileg en að til lengri tíma litíð þurfi aðhaldsstig hennar að aukast. Talið er að hin vel heppnaða aðlögun hagkerfisins hafi aukið trú á stjórn peningamála og gert væntingar um verðbólgu raunhæfari. Bent er á að miklar erlendar skuldir þjóðarþúsins skapi ákveðna hættu til lengri tíma litíð en jafnframt er bent á að skuldsetning heimilanna sé í takt við aldursamsetningu þjóðarinnar, sem gefur tilefni til meiri skulda en hjá þjóðum þar sem meðalaldur er hærri og mannfjöldur minni. Stjórnvöldum er hrósað fyrir árangur í einkavæðingu en jafnframt er lögð áhersla á auknið frelsi í viðskiptum með landbúnaðarvörur. Þá er bent á að staðið hafi verið við skuldbindingar um tollfrjálsan innflutning frá allra fátækustu ríkjum heimsins en stjórnvöld eru hvött til að standa við það markmið að verja 0,7% af landsframléiðslu til þróunaraðstoðar.

Mínt er á að umsóknarfrestur um námsstyrk fjármálaráðuneytisins rennur út 1. október næstkomandi.

Tekjur ríkissjóðs jan-júlí	2001-2002	2002-2003
12 mánaða breytingar, %		
Skatttekjur alls	4,0	5,2
Tekjuskattar	5,4	0,8
Tryggingagjöld	8,6	9,1
Eignarskattar	-2,2	-15,8
Veltuskattar	3,1	9,4
Tekjur alls	6,8	12,2

Gjöld ríkissjóðs jan-júlí	2001-2002	2002-2003
12 mánaða breytingar, %		
Almenn mál	12,9	1,9
Félagsmál	12,7	11,4
Atvinnumál	5,9	5,6
Vaxtagjöld	7,8	-22,3
Önnur útgjöld	4,0	15,9
Gjöld alls	10,7	6,2

Greiðsluafkoma ríkissjóðs jan-júlí	2002	2003
M.kr.		
Handbært fé frá rekstri	-13.733	-15.401
Hr. lánsfjárfjöfnuður	-7.520	1.805
Afborgun lána	-19.877	-18.021
Br. lánsfjárfjöfnuður	-32.647	-20.591
Lántökur	30.324	24.245
Greiðsluafkoma	-2.323	3.654

Ýmsar hagtölur	2002	2003
12 mánaða breytingar, %		
Verðbólga - ágúst	3,2	2,0
Kjarnaverðb.1- ágúst	4,2	2,7
Launavísitala - júlí	6,6	5,7
Heildarvelta janúar-apríl	11	-1,7
Smá.velta janúar-apríl	7,8	3,3
Atvinnuleysi - júlí 2003	2,3	3,0